

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સંઘાજી હરિબા પાટીલ
વિરુદ્ધ

કર્ણાટક રાજ્ય

ઓક્ટોબર ૧૯, ૨૦૦૬

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. બી. સિન્હા અને ન્યાયમૂર્તિ શ્રી દલવીર ભંડારી)

પીનલ કોડ, ૧૮૬૦-કલમ ૩૦૨- હેતુ -હત્યા નું તહોમત -સેશન્સ જજનો નિર્દોષ જાહેર કરવાનો આદેશ- અપીલમાં, ઉચ્ચ અદાલતે નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશને ઉલટાવી દીધો-યોગ્ય નથી કારણ કે ફરિયાદી પક્ષ એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો કે આરોપીનો મૃતકને મારી નાખવાનો કોઈ હેતુ હતો.

ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩-સેશન્સ જજ દ્વારા કલમ ૩૭૮- સાક્ષીઓ ના નિવેદનો દર્શાવે છે કે સેશન્સ જજનો મત વિકૃત ન હતો-ઉચ્ચ અદાલત વિરુદ્ધ મત લેતી હતી અને નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશને ઉલટાવી

દેતી હતી-સાચું કે નહીં?-ઠરાવ્યુ સાચું નથી કારણ કે જો બે મંતવ્યો શક્ય હોય તો ઉચ્ચ અદાલત સામાન્ય રીતે ચુકાદાને ઉલટાવી ન શકે.

ફરિયાદી પક્ષ અનુસાર, મૃતક અને આરોપી નંબર ૧ એક જ ગામના હતા. બનાવના દિવસે જમીન ખેડતી વખતે આરોપી નંબર ૧એ કથિત રીતે મૃતકની જમીન ખેડવાનું શરૂ કર્યું હતું, જેનો તેણે વિરોધ કર્યો હતો.ઝઘડો થયો , જેના કારણે આરોપીઓએ મૃતક પર હુમલો કર્યો હતો.અપીલકર્તાએ તેના પર હથોડાથી હુમલો કર્યો નું કહેવામાં આવ્યું .હુમલો જોઈને મૃતકની દીકરીએ મદદ માટે બૂમો પાડી હતી, જેના કારણે આરોપીઓએ લાકડીઓ અને હથિયારો સ્થળ પર છોડી દીધા હતા અને ભાગી ગયા હતા.મૃતકનું તે જ દિવસે મોત થયું હતું.અપીલકર્તા અને અન્ય લોકો પર ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૪ સાથે કલમ ૩૦૨,૩૦૭,૫૦૪ ને વાંચતા સજા પાત્ર ગુનાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો.દ્રાયલ જજ દ્વારા તેમને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.અપીલ માં, ઉચ્ચ અદાલતે નિર્દોષ જાહેર કરવાના નિર્ણયને રદ કર્યો અને અપીલકર્તાને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૭ હેઠળ તથા અન્ય આરોપીઓને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨ હેઠળ દોષિત ઠેરવવાનો આદેશ આપ્યો.આથી વર્તમાન અપીલ દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે કહ્યું:

૧. અપીલકર્તા પાસે નજીકમાં કોઈ જમીન નહોતી.જ્યાં કથિત રીતે આ ઘટના બની હતી તે જમીન મૃતકની હતી કે કેમ તે અંગે વિવાદ છે.દ્રાયલ જજ દ્વારા એવું

જાહેર કરવામાં આવ્યું જે તથ્ય હાઈકોર્ટ દ્વારા પણ રદ કરવામાં આવ્યો નથી, કે મૃતકની બાજુ વાળી જમીન તહસીલદાર દ્વારા એક 'બી' ને લીઝ પર આપવામાં આવી હતી, જે આ હેતુ માટે યોજાયેલી હરાજીમાં સફળ બોલી લગાવનાર હતો. આરોપી નંબર ૧, કબૂલ કરે છે કે, તેની જમીન ખેડવા માટે તેની પાસે કોઈ બળદ નહોતા. જમીન અંગેનો વિવાદ, જો કોઈ હોય તો, મૃતક અને આરોપી નંબર ૧ વચ્ચે હતો. મૃતક પર આરોપ છે કે તેણે તેને કેટલીક જમીન આપી હતી, જે વધુ દાવો કરી રહ્યો હતો. [૧૪૧૮-સી-ડી]

૨. સેશન્સ જજે ચુકાદો આપ્યો હતો કે ફરિયાદી પક્ષ આરોપીઓ સામે ઘડવામાં આવેલા આરોપો સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને તેઓ નિર્દોષ જાહેર થવાના હકદાર છે. હાઈકોર્ટે તેનાથી વિપરીત દ્રષ્ટિકોણ અપનાવ્યું છે. જો ઉચ્ચ અદાલત પ્રથમ અદાલત હોત, તો કદાચ તેના અભિપ્રાયને સમર્થન આપી શકાયું હોત, પરંતુ તે નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદા સાથે વ્યવહાર કરી રહી હતી. મુખ્ય ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓની જુબાનીઓ દર્શાવે છે કે ટ્રાયલ જજના દ્રષ્ટિકોણને વિકૃત ન કહી શકાય અથવા તે દ્રષ્ટિકોણ જ લેવાનું શક્ય ન હતું. નિર્દોષ જાહેર કરવાના કેસ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, તે સર્વવિદિત છે કે, જો બે મંતવ્યો શક્ય હોય તો ઉચ્ચ અદાલત સામાન્ય રીતે ચુકાદાને ઉલટાવી શકશે નહીં. અપીલકર્તાનો કોઈ સ્વાર્થ નથી. ફરિયાદી પક્ષે સાબિત કર્યું ન હતું કે તેનો કોઈ હેતુ હતો. તે માત્ર આરોપી નંબર ૧ નો મિત્ર હતો. જો આરોપી અન્ય છ લોકો સાથે મૃતક અને તેના પરિવારના સભ્યો પર હુમલો કરવા માટે ત્યાં ગયો હોત, તો

અપીલકર્તા આ હેતુ માટે તેની સાથે એક હથોડી લઈને ખેતરોમાં જશે તેવી શક્યતા ઓછી છે.હથિયારો સામાન્ય રીતે ખેતીની કામગીરી માટે ઉપયોગમાં લેવાતા નથી.જો આરોપી નંબર ૧ મૃતક સામે કોઈ બ્રેષ ઊભો કરતો હોય, તો પણ અપીલકર્તા તેમાં સામેલ હોવાની શક્યતા ઓછી છે.આ કારણોસર, હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદો ટકી શકે નહીં.[૪૨૧-સી, ડી-૭]

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર:ફોજદારી અપીલ નંબર ૪૪૪/૨૦૦૬.

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૯૩૬/૧૯૯૯ માં બેંગલોર ખાતે કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ૧૬/૯/૨૦૦૫ ના અંતિમ ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા વતી સી. એમ. અંગડી અને રામેશ્વર પ્રસાદ ગોયલ.

સામાવાળા વતી સંજય આર. હેગડે અને અનિલ કે. મિશ્રા.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. બી. સિન્હા દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.સર્વોચ્ચ અદાલત (ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્રનું વિસ્તરણ) અધિનિયમ, ૧૯૭૦ની કલમ ૨ હેઠળની આ અપીલ બેંગલોર ખાતેની કર્ણાટક ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા ફોજદારી અપીલ નં.૯૩૬/૧૯૯૯ માં ૧૬મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૫ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશમાંથી ઉદ્ભવે છે, જેમાં અને તે હેઠળ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશ સામે કર્ણાટક રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

અહીં અપીલકર્તા અને અન્ય ત્રણ લોકો પર ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૪ને કલમ ૩૦૨,૩૦૭,૫૦૪(ટૂંકમાં, 'આઈ. પી. સી.') ની સાથે વાંચતા સજા પામેલા ગુનાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો, તેમને વિધવાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા, કર્ણાટક રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ પર, ઉચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત ચુકાદો અને આદેશને રદ કર્યો હતો, જેમાં અપીલકર્તાને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨ હેઠળ ગુનો કરવા બદલ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો.ઉચ્ચ અદાલતે વધુમાં તમામ આરોપીઓને પ્રોસીક્યુશન સાક્ષી ૨-ભગત્રાને ઈજા પહોંચાડવા બદલ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૭ હેઠળ ગુનો કરવા બદલ દોષિત ઠેરવ્યા છે, આરોપી નંબર ૧ થી ૩ ને પણ પ્રોસીક્યુશન સાક્ષી ૩ ને ઈજા પહોંચાડવા માટે, તેમજ પ્રોસીક્યુશન સાક્ષી ૪ ને ઈજા પહોંચાડવા માટે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૭ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા.જોકે, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૪ ને કલમ ૫૦૪ સાથે વાંચતા શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે કોઈ અલગ સજા આપવામાં આવી ન હતી.

મૃતક અને આરોપી નંબર, ૧-નિંગપ્પા ભગત્રા પડગાંવ એક જ ગામના હતા, આરોપી નંબર, ૧ પાસે પોતાનું કોઈ બળદ નહોતું.તેણે કથિત રીતે અપીલકર્તાના બળદો ઉધાર લીધા હતા.૧૬/૧૨/૧૯૯૭ ના રોજ, પોતાની જમીન ખેડતી વખતે, તેણે કથિત રીતે મૃતકની જમીન ખેડવાનું શરૂ કર્યું જેનો તેણે વિરોધ કર્યો હતો.ફરિયાદી સાક્ષી ૨-તેનો પુત્ર, ભગત્રા, ફરિયાદી સાક્ષી ૩

તેની પત્ની, તંગાવા અને ફરિયાદી સાક્ષી ૪-તેની પુત્રી, માયાવા, તે સ્થળે હાજર હોવાનું કહેવાય છે.આ ઘટના કથિત રીતે લગભગ ૦૩-૦૦ વાગ્યે બની હતી.ઝઘડો થયો, જેના કારણે ચારેય આરોપીઓએ મૃતક પર હુમલો કર્યો હોવાનું કહેવાય છે.અપીલકર્તાએ તેના પર હથોડાથી હુમલો કર્યો હોવાનું કહેવાય છે.ફરિયાદી સાક્ષી ૩ અને ૪ પર પણ અન્ય આરોપીઓએ વાંસની લાકડીઓ વડે હુમલો કર્યો હોવાનું કહેવાય છે.આ હુમલો જોઈને મૃતકની પુત્રી કુસુમાવાએ કથિત રીતે મદદ માટે બૂમો પાડી હતી, જેના કારણે આરોપીઓએ લાકડીઓ અને હથિયારો સ્થળ પર જ છોડી દીધા હતા અને ભાગી ગયા હતા.કેટલાક કથિત સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ ફરિયાદી સાક્ષી ૧૪, મધ્યપ્પા અને ફરિયાદી સાક્ષી ૧૫, રવા સાબ પણ સ્થળ પર હાજર હોવાનું કહેવાય છે.ઘટના સ્થળ અને અથાણી શહેરમાં આવેલા પોલીસ સ્ટેશન વચ્ચેનું અંતર લગભગ ૫ થી ૫-૧/૨ કિ. મી. હોવાનું કહેવાય છે.ફરિયાદી સાક્ષી ૫, કથિત રીતે, એક જીપમાં સવાર થયો, જે સંભવતઃ ટેક્સી તરીકે ચલાવવામાં આવી રહી હતી, પોલીસ સ્ટેશન ગયો અને આ ઘટના વિશે ફરિયાદી સાક્ષી ૧૧-નાગરાજને જાણ કરી, જે ઉપરોક્ત પોલીસ સ્ટેશન સાથે જોડાયેલા પીએસઆઈ છે.જોકે, ત્યાં તેમના દ્વારા કોઈ પ્રથમ માહિતી અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો ન હતો.ઘાયલો કથિત રીતે લગભગ ત્રણ કલાક સુધી બેભાન પડ્યા હતા.ફરિયાદી સાક્ષી ૧૧ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યા હતા અને તમામ ઈજાગ્રસ્તોને સરકારી હોસ્પિટલમાં ખસેડ્યા હતા.મૃતક મુરુગપ્પાનું તે જ દિવસે સાંજે લગભગ ૫.૧૫ વાગ્યે મોત થયું હતું.ત્યારબાદ ફરિયાદી સાક્ષી ૨

દ્વારા ઉપરોક્ત ઘટનાના સંબંધમાં પ્રથમ માહિતી અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ ફરિયાદી પક્ષે ૧૮ સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી.વિધવાન ટ્રાયલ જજે નક્કર કારણોસર અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે ફરિયાદી પક્ષ પોતાનો કેસ સાબિત કરી શક્યો નથી.વિદ્વાન ન્યાયાધીશે નિર્દોષ જાહેર કરવાના તેના ચુકાદાને નોંધવામાં વિવિધ વિસંગતતાઓની નોંધ લીધી.

બીજી તર્ફ, ઉચ્ચ અદાલતે કહેવાતા નજરે જોનારા સાક્ષીઓની જુબાની પર આધાર રાખ્યો અને ઉપરોક્ત ચુકાદાને ઉલટાવી દીધો.

તે અમારી સમક્ષ વિવાદિત નથી કે અપીલકર્તા પાસે નજીકમાં કોઈ જમીન નહોતી.જ્યાં કથિત રીતે આ ઘટના બની હતી તે જમીન મૃતકની હતી કે કેમ તે અંગે વિવાદ છે.વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા એવું જાણવા મળ્યું છે કે, જે ચુકાદાને હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો નથી, કે મૃતકની જમીનની બાજુમાં હોવાનું કહેવાય છે તે જમીન તહસીલદાર દ્વારા ભીમા મુરારી બનાડીને લીઝ પર આપવામાં આવી હતી, જે આ હેતુ માટે યોજાયેલી હરાજીમાં સફળ બોલી લગાવનાર હતા.આરોપી નંબર ૧, કબૂલ કરે છે કે તેની પાસે તેની જમીન ખેડવા માટે કોઈ બળદ નહોતા.જમીન સંબંધિત વિવાદ, જો કોઈ હોય તો, મૃતક અને આરોપી નંબર ૧ વચ્ચે હતો.મૃતક પર આરોપ છે કે તેણે તેને કેટલીક જમીન આપી હતી, જે વધુ દાવો કરી રહ્યો હતો.

ફરિયાદી સાક્ષી ૨, કથિત રીતે, આરોપી નંબર ૧ દ્વારા હુમલો કરવામાં આવેલી પ્રથમ વ્યક્તિ હતી.મૃતક તેના બચાવમાં આવ્યો અને તે દરમિયાન અપીલકર્તા દ્વારા લોખંડના હથિયારોથી તેના પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે આરોપી નંબર ૧,૨ અને ૩એ તેના પર વાંસની લાકડીઓથી હુમલો કર્યો હતો.ફરિયાદી સાક્ષી ૨ ની માતા અને બહેન, ફરિયાદી સાક્ષી ૪ (કોર્ટ સાક્ષી ૯) બંને પર પણ કથિત રીતે હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો.આ ઘટના કેટલાક સ્વતંત્ર સાક્ષીઓએ નિહાળી હોવાનું કહેવાય છે.જમીનની આસપાસ ઘણા ઘરો હતા.જોકે, તપાસ અધિકારીને કોઈ ઘર મળ્યું ન હતું, જેના કારણે ટ્રાયલ જજે ટિપ્પણી કરી હતી કે તેમણે કદાચ ઘટના સ્થળની બિલકુલ મુલાકાત લીધી ન હોય.ફરિયાદી સાક્ષી ૨ અને અન્ય સાક્ષીઓએ સ્વીકાર્યું હતું કે જ્યાં આ ઘટના કથિત રીતે બની હતી તે ખેતીની જમીનની આસપાસ ૩૦ થી ૪૦ ઘરો હતા.એવું સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે જમીનની દર વર્ષે હરાજી કરવામાં આવે છે અને વર્ષોથી હરાજીમાં સૌથી વધુ બોલી લગાવનાર ભીમા મુરારી બનાડીને આ જમીનનો કબજો આપવામાં આવ્યો હતો.મહેસૂલ રેકૉર્ડ પણ આ હકીકતને સાબિત કરે છે.એ સાચું છે કે, એવા ઘણા ખેડૂતો હતા જેઓ પોતાની જમીન પર ખેતી કરતા હતા.

સાક્ષીએ જણાવ્યું કે પોલીસ ત્રણ કલાક પછી સ્થળ પર આવી હતી.તે માનવું મુશ્કેલ છે કે ઈજાગ્રસ્ત વ્યક્તિ આટલા લાંબા સમયથી સ્થળ પર પડેલો હતો, પરંતુ ફરિયાદી સાક્ષી ૨ એ આ દરમિયાન અન્ય કોઈ વ્યક્તિને બોલાવ્યો

ન હતો. ઘાયલોને જે જીપમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા તે કોણ લાવ્યા હતા તે જાહેર કરવામાં આવ્યું ન હતું. તેમને કોણ હોસ્પિટલમાં લઈ ગયું હતું તે પણ જાહેર કરવામાં આવ્યું ન હતું. મૃતકને સરકારી હોસ્પિટલમાં મૃત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે ફરિયાદી સાક્ષી ૨ અને અન્ય ઘાયલ સાક્ષીઓને સાંગલી હોસ્પિટલમાં સારવાર આપવામાં આવી હતી.

ફરિયાદી સાક્ષી ૩ મૃતકની પત્ની છે. જોકે, તેમણે હુમલાના સંદર્ભમાં તેમના કેસને ટેકો આપ્યો હતો પરંતુ સ્વીકાર્યું હતું કે તેમના પતિનું સરકારી હોસ્પિટલમાં મૃત્યુ થયું હતું, ત્યારબાદ પોલીસ તેમને સાંગલી હોસ્પિટલમાં લઈ ગઈ હતી. તેણી ઘાયલ સાક્ષી હોવાનું કહેવાય છે પરંતુ હુમલાના હથિયારોને ઓળખવામાં નિષ્ફળ રહી હતી. એ નોંધવું રસપ્રદ છે કે તેણીએ સ્વીકાર્યું હતું કે જે દિવસે તેણીએ કોર્ટમાં જુબાની આપી હતી તે દિવસે સવારે પોલીસે તેણીને સમજાવી હતી. તેણીના જણાવ્યા અનુસાર, ૧-૧/૨ કલાકોથી ઝઘડો ચાલી રહ્યો હતો અને આસપાસના વિસ્તારોના લોકોએ આ ઘટના જોઈ હતી. તેમણે સ્વીકાર્યું કે તમામ ખેડૂત પરિવારોમાં લાઠી અને હથોડા ઉપલબ્ધ હોય છે. જે હથિયારો મળી આવ્યા હોવાનું કહેવાય છે તે લોહીથી ખરડાયેલા ન હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

ફરિયાદી સાક્ષી ૩ મૃતકની પુત્રી હતી. તે જ દિવસે તેણીની તપાસ કરવામાં આવી હતી જ્યારે તેણીની માતાની તપાસ કરવામાં આવી હતી. કદાચ તેઓ એકસાથે કોર્ટમાં આવ્યા હતા. તેથી, તે સ્વીકારવું મુશ્કેલ છે કે જ્યારે તેણીની

માતાને પોલીસ દ્વારા સમજાવવામાં આવી હતી, ત્યારે તેણી ન હતી.તેણીએ જણાવ્યું હતું કે તે જોઈ રહી હતી અને ગણતરી કરી રહી હતી કે દરેક આરોપી દ્વારા કેટલી માર મારવામાં આવી હતી, જે સ્વીકારવું મુશ્કેલ છે.તેણીના જણાવ્યા અનુસાર પોલીસે ઘટનાના ૨ થી ૩ મહિનાના સમયગાળા પછી તેના ઘરે તેણીનું નિવેદન નોંધ્યું હતું.જો એમ હોય તો, તેણીની જુબાની પર વિશ્વાસ કરી શકાતો નથી.

ફરિયાદી સાક્ષી ૫-કુસુમાવા, ફરિયાદી સાક્ષી ૨ની પત્ની છે.તે જ દિવસે કોર્ટમાં તેની પૂછપરછ પણ કરવામાં આવી હતી.તેણીના જણાવ્યા અનુસાર, મદદ માટે તેણીનો પોકાર સાંભળીને, અદાલતના સાક્ષી ૧૧ અને ૧૨, જેમણે પોતાને ફરિયાદી સાક્ષી ૧૪ અને ફરિયાદી સાક્ષી ૧૫ તરીકે તપાસ્યા હતા, તેઓ સ્થળ પર આવ્યા હતા અને તેમને જોઈને આરોપી વ્યક્તિઓ બળદગાડીમાં ચાલ્યા ગયા હતા.તેણીના જણાવ્યા અનુસાર, પોલીસ બીજા દિવસે સવારે ૦૭-૦૦ વાગ્યે આવી હતી અને મહઝાર સ્થળનું સંચાલન કર્યું હતું.તેણીએ એમ પણ જણાવ્યું હતું કે તે ગામની બહારથી જીપમાં ચડી હતી, જેના માટે તેણીએ તે સ્થળે પગપાળા જવું પડ્યું હતું.તેણીએ કથિત રીતે ભાડાની રૂ. ૩/- રકમ ચૂકવી હતી.આશ્ચર્યજનક રીતે, તેણીના કહેવા પર કોઈ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી ન હતી.તેણીના જણાવ્યા અનુસાર, તે ત્યાની વતની હોવા છતાં તે ગામના રહેવાસીઓને ઓળખતી ન હતી.

ફરીયાદી સાક્ષી ૭-કરેપ્પા મારુતિ કલ્લુર, અથાણી પોલીસ સ્ટેશન સાથે જોડાયેલા અધિકારી હતા.તેમને પણ ખાતરી નહોતી કે પ્રથમ માહિતી અહેવાલ ક્યારે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.એવું દર્શાવવા માટે પુરાવા છે કે તે ૧૭/૧૨/૧૯૯૭ના રોજ રેકૉર્ડ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ તેમણે તેને સુધારી હતી કે તે ૧૬ ડિસેમ્બરના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

ફરીયાદી પક્ષ અનુસાર, તમામ આરોપીઓ ગામમાં મંદિરમાં ગપસપ કરતા જોવા મળ્યા હતા, જ્યાંથી તેમની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી.ફરીયાદી સાક્ષી ૧૧ એ પોલીસ સબ-ઇન્સ્પેક્ટર છે, જેની સામે ફરીયાદી સાક્ષી ૫ એ મૌખિક નિવેદન આપ્યું હતું કે તેના સાસરિયાઓ પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો.તે ૩-૪૫ વાગ્યે નોંધવામાં આવ્યું હતું મૃતકનું અવસાન ૫-૧૫ વાગ્યે થયું હતું.તેમના જણાવ્યા અનુસાર સરકારી હોસ્પિટલમાં ફરીયાદી સાક્ષી ૨ નું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું.ઉચ્ચ અદાલતે નોંધ્યું હતું કે તેમની સારવાર સાંગલી હોસ્પિટલમાં કરવામાં આવી હતી.હુમલાખોર કોણ હતા તે તેમણે જણાવ્યું ન હતું.પોલીસ અધિકારી સ્થળ પર આવ્યા પછી પણ શા માટે કોઈ નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું ન હતું તે જાહેર કરવામાં આવ્યું નથી.ઘાયલોને વધુ સારવાર માટે સાંગલી હોસ્પિટલમાં મોકલવાની માંગ કરવામાં આવી છે તે બતાવવા માટે કંઈ નથી.ફરીયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧૪ અને ૧૫, જેઓ સ્વતંત્ર સાક્ષી હતા, તેમણે ફરીયાદી પક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો ન હતો.તેમને હોસ્ટાઈલ (ફરી ગયેલા) જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.માત્ર કેટલાક સૂચનો તેમને આપવામાં આવ્યા હતા.તેમના

અગાઉના નિવેદન સાથે તેમનો સામનો કરવામાં આવ્યો ન હતો.ફરિયાદી સાક્ષી ૧૭ તપાસ અધિકારી છે.તેમણે સ્વીકાર્યું કે આ જમીન મૃતકની નથી અને તેમના મતે જમીનનો કબજો સરકાર પાસે છે.તેમણે સ્થળથી લગભગ ૩૦ થી ૪૦ ચાર્ડ દૂર વસવાટ સ્વીકાર્યો.

ફરિયાદી સાક્ષી ૨ નો ઈજાનો અહેવાલ તૈયાર કરનાર ડૉક્ટર રેડિયોલોજિસ્ટ ન હતા.ઈજાગ્રસ્તોના એક્સ-રે અન્ય રેડિયોલોજિસ્ટ દ્વારા લેવામાં આવ્યા હતા, જેમની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી.વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે નોંધ્યું કે પોસ્ટમોર્ટમ રિપોર્ટ ૧૮/૧૨/૧૯૯૭ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યો હતો.ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા એક્સ-રે અહેવાલો કાયદા અનુસાર સાબિત થયા ન હતા.ટ્રાયલ જજ દ્વારા એ પણ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે તબીબી અધિકારીએ તેમના પત્રમાં ઈજાગ્રસ્તોને સાંગલીની જનરલ હોસ્પિટલમાં મોકલવાની નોંધ કરી હતી.એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું:

"મહેરબાની કરીને પોલીસ અને દર્દીને અંતિમ ઈજાનું પ્રમાણપત્ર આપો.

વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ અનુસાર, જો આરોપી નંબર ૧ વિંવાદગ્રસ્ત જમીનના કબજામાં ન હોત, તો તે ઘટનાની ઉત્પત્તિ સાચી હતી કે કેમ તે અંગે શંકા પેદા થશે.તેમણે વધુમાં નોંધ્યું છે કે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ, એટલે કે, ફરિયાદી સાક્ષી ૧૪ અને ૧૫, સ્થળ પર પહોંચ્યા હોવા છતાં, ફરિયાદી પક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો ન હતો, જ્યારે ફરિયાદી સાક્ષી ૨ થી ૫ અનુસાર, કોઈ આવ્યું ન હતું અને તેઓ કોઈને મળ્યા ન હતા.નજીકમાં ૩૦ થી ૪૦ ઘરો હોવાથી, તે

અસંભવિત છે કે કોઈ ઘટના સ્થળે આવ્યું ન હતું.વિદ્ધત ટ્રાયલ ન્યાયાધીશે વધુમાં નોંધ્યું હતું કે તપાસ અધિકારીના અહેવાલમાં ગંભીર અસંગતતા જોવા મળી હતી કે ઘટના સ્થળની નજીક કોઈ ઘર ન હતું, જ્યારે પ્રોસીક્યુશન સાક્ષી ર થી ૫ અનુસાર ખેતીની જમીન ઘરોથી ઘેરાયેલી છે.ફરિયાદી પક્ષે ગુનામાં સામેલ પાંચમી વ્યક્તિ અને લોખંડની સળિયાનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો તે દર્શાવવા માટે કોઈ પુરાવા રેકૉર્ડ પર લાવી નથી.વિદ્ધાન ન્યાયાધીશે અભિપ્રાય આપ્યો છે કે, પાંચમી વ્યક્તિની હાજરી અને ઈજા પહોંચાડવામાં લોખંડની સળિયાનો ઉપયોગ, જે ડૉક્ટર દ્વારા નોંધવામાં આવ્યો હતો, તે ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યો ન હતો.માંગ પણ સાબિત થઈ ન હતી.ફરિયાદી સાક્ષી ૧૮, સાંગલી હોસ્પિટલના ડૉક્ટરે ફરિયાદી સાક્ષી ૧ દ્વારા સંબોધવામાં આવેલી વિનંતી રજૂ કરી ન હતી, જેમણે ઈજાગ્રસ્તોને ઉપરોક્ત હોસ્પિટલમાં મોકલી દીધા હતા.૧૯૯૦ થી ગુનાહિત કેસોમાં સામેલ હોવાને કારણે તે પોલીસમાં જાણીતો હતો.ફરિયાદી સાક્ષી રના નિવેદન સિવાય ફરિયાદી પક્ષે એવું સાબિત કર્યું નથી કે આરોપી નંબર ૧ પાસે કોઈ ગાડી કે બળદ નહોતા અને તેણે આરોપી નંબર ૪ પાસેથી બળદ ઉધાર લીધા હતા.

મહાઝાર અહેવાલ પણ કાયદેસર રીતે સાબિત થયો ન હતો.વિદ્ધાન સત્ર ન્યાયાધીશે તેમના તારણોનો સારાંશ આપતા કહ્યું:

" આ અદાલતનો સારાંશ એ છે કે ફરિયાદી સાક્ષી ર થી ૫ ના પુરાવા આ અદાલતમાં એવા નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે વિશ્વાસને

પ્રેરિત કરતા નથી કે તેઓ અદાલત સમક્ષ સત્ય બોલી રહ્યા છે.એકિઝબિટ પી-૭ આરઓઆરમાં મળેલો ફરિયાદી પક્ષનો કેસ આ અદાલત દ્વારા લેવામાં આવેલા ઢ્રષ્ટિકોણને મજબૂત કરે છે.તેથી આ અદાલતનો મત છે કે ફરિયાદી પક્ષ આરોપી સામે ઘડવામાં આવેલા આરોપોને સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે.આરોપીઓને દોષિત ઠેરવવા માટે પૂરતા પુરાવા છે તેવી વિદ્વાન સરકારી વકીલની દલીલને નકારી કાઢવામાં આવે છે.આરોપીના વકીલની દલીલ કે બનાવટી કેસ સ્વીકારવામાં આવે છે, તેથી આ અદાલત માને છે કે આરોપી નિર્દોષ જાહેર થવા માટે હકદાર છે.

અમે અહીં અગાઉ નોંધ્યું છે કે ઉચ્ચ અદાલતે વિપરીત ઢ્રષ્ટિકોણ અપનાવ્યો છે.જો ઉચ્ચ અદાલત પ્રથમ અદાલત હોત, તો કદાચ તેના અભિપ્રાયને સમર્થન આપી શકાયું હોત, પરંતુ તે નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદા સાથે વ્યવહાર કરી રહી હતી.અમે મુખ્ય ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓના નિવેદનોની નોંધ માત્ર એ બતાવવા માટે લીધી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજનો મત વિકૃત ન કહી શકાય અથવા તે જ લેવાનું શક્ય ન હતું.નિર્દોષ જાહેર કરવાના કેસ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, તે સર્વવિદિત છે કે, જો બે મંતવ્યો શક્ય હોય તો ઉચ્ચ અદાલત સામાન્ય રીતે ચુકાદાને ઉલટાવી શકશે નહીં.અપીલકર્તાનો કોઈ સ્વાર્થ ન હતો.ફરિયાદી પક્ષે સાબિત કર્યું ન હતું કે તેનો કોઈ હેતુ હતો.તે માત્ર આરોપી નંબર ૧નો મિત્ર હોવાનું કહેવાયું હતું.જો આરોપી મૃતક અને તેના પરિવારના

સભ્યો પર હુમલો કરવા માટે અન્ય છ લોકો સાથે ત્યાં ગયો હોત, તો તે અસંભવિત છે કે અપીલકર્તા ઉપરોક્ત હેતુ માટે તેની સાથે એક હથોડી ખેતરમાં લઈ જશે.હથોડી સામાન્ય રીતે ખેતીની કામગીરી માટે ઉપયોગમાં લેવાતા નથી.જો આપણે એમ ધારીએ કે આરોપી નંબર ૧ મૃતક સામે કોઈ બ્રેષ પેદા કરી રહ્યો હતો, તો પણ અપીલકર્તા તેમાં સામેલ હોવાની શક્યતા ઓછી છે.

ઉપરોક્ત કારણોસર, હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદાને ટકાવી શકાતો નથી.તે મુજબ તેને રદ કરવામાં આવે છેઅપીલન મંજૂર કરવામાં આવે છે.અપીલકર્તાને જો અન્ય કોઈ કેસમાં તેની જરૂર ન પડે તો તેને તાત્કાલિક મુક્ત કરવામાં આવશે.

ડી. જી.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*